

Lomakkeen täyttöohjeet

Lomakkeen välilehdelle **TULOSLASKELMA** muodostetaan eriyttävän toiminnan tuloslaskelma siten, että tuloslaskelman tuloina ja menoina huomioidaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti kaikki eriyttävän toiminnan välittömät ja välilliset tulot ja menot sekä rahoituskulut ja suunnitelman mukaiset poistot euron tarkkuudella. Tulot syötetään ilman etumerkkiä ja menot miinusmerkkisinä. Eriytettävien palvelujen tuloslaskelmiin tilinpäätöksessä 2024 sisällytetään myös konsernihallinnon tukipalvelujen sisäisesti laskutetut kustannukset, lisäksi kustannuksissa huomioidaan palvelualueiden ja liikelaitoksen eri tasojen hallinnon kustannukset. **TULOSLASKELMA** välilehdellä esitetyt summat tulee olla johdettavissa kirjanpidosta ja niihin liittyvä kustannuslaskenta tulee todentaa ja perustella lomakkeen tuotto- ja kululajikohtaisilla välilehdillä. Huom. jokaiselle välilehdelle tulee kommentoida kustannusten kohdennus. Ellei ko. kustannuksia ole, niin välilehdelle tulee kirjoittaa, ettei eriyttävälle palvelulle kohdennu ko. kustannuksia.

Kustannusten kohdistamisessa on noudatettava aiheuttamisperiaatetta. Aiheuttamisperiaatetta on noudatettu, kun kustannukset on kohdistettu joko toteutuneen tai arvioidun käytön tai muun aidon jakoperusteen tai veloitteen nojalla kustannukset aiheuttavalle laskentakohteelle. Aiheuttamisperiaate voidaan toteuttaa joko suoralla tai välillisellä kohdistamisella. Kustannusten kohdistaminen dokumentoidaan tuotto- ja kululajeittain lomakkeen välilehdillä sillä tarkkuudella, että dokumentaation perusteella kustannuslaskenta voidaan toistaa ja tuloslaskelmalla esitettyjen erien yhteys yksikön kirjanpitoon voidaan todeta.

Kustannuslaskennasta vastaavan yksikön on itse arvioitava mikä jako- tai kohdennustekijä kuvaa kunkin kulu- ja tuottoerän kohdalla parhaiten resurssien käyttöä. Kaupungin kustannuslaskentaohjeen liitteessä annetut suositukset kustannusten kohdentamiseksi eivät eriyttävän toiminnan tuloslaskelmaa laadittaessa ole kaikilta osin käyttökelpoisia vaan niitä tulee käyttää vain, jos niiden arvioidaan toteuttavan aiheuttamisperiaatetta riittävällä tasolla määriteltäessä eriyttävälle toiminnalle kohdistettavia tuottoja ja kuluja. Jos sama yksikkö tuottaa palveluja sekä markkinoille että julkiseen toimintaan ja kulut eivät ole suoraan kohdennettavissa, on kohdentamisessa käytettävä kustannuslaskennallisia menetelmiä (esim. suoritemääriä ja ekvivalenssilaskentaa). Liikevaihdon käyttö kulujen jakotekijänä ei kuvaa aiheuttamisperiaatetta. Jos liikevaihtoa käytetään kustannusten jakoperusteena taloudellisen ja ei taloudellisen toiminnan välillä, tulee pystyä perustelemaan resurssien tosiasiallinen käyttö liikevaihdon suhteessa.

Esimerkkejä kustannuslaskennan dokumentoinnista

Esimerkki 1:

Esitä Toimintatulojen välilehdellä kuvakaappaus SAP-raportista, jossa näkyvät tuloslaskelmassa esitettävät tulot ja linkit perusteltu summa Excelissä siihen soluun, jossa se esitetään TULOSLASKELMA välilehdellä.

Laskentamenetelmän kuvaus

Eriytetyn toiminnan myyntitulot:

Eriytetyn toiminnan tuotot kirjataan kirjanpidossa tulosityksikölle xxxxx. Eriytettävän toiminnan tuotot voidaan erotella kirjanpidosta sisäisellä tilauksella 11111, jolloin eriytetyn toiminnan tulot koostuvat ko.sisäiselle tilaukselle kirjatusta tuloista.

Eriytetyn toiminnan myyntituloihin esitetään kirjanpidossa tulosityksikölle XXXXXX sisäiselle tilaukselle 11111 kirjatut myyntitulot: 41 739 €, alla kuvakaappaus ko. myyntituloista kirjanpidossa.

Tuloslaskelma - peruskaupunki

		Tulosityksikkö XXXXXX
		Ravintola X
		Tot. 20xx 1-12
Tuloslaskelma		EUR
Toimintatuotot		260 526
Myyntituotot		59 714
11111	Ravintolan myynti	41 739
#	Kohdistamaton	17 975
Maksutuotot		120 041
Tuet ja avustukset		70 000
Muut toimintatuotot		10 771

TULOSLASKELMA-välilehti	
Tuloslaskelma (euroa)	TP 20xx
Toimintatuotot	
Myyntituotot	41 739
Maksutuotot	0
Tuet ja avustukset	0
Vuokratuotot	0
Muut toimintatuotot	0
Toimintatuotot yhteensä	41 739
Valmistus omaan käyttöön	0
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-78 908
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-13 762
Muut henkilösivukulut	-3 038
Palvelujen ostot	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0
Avustukset	0
Vuokrakulut	0
Muut toimintakulut	0
Toimintakulut yhteensä	-95 708
Hallinnon ja tukipalvelujen vyöry	0
Toimintakate	-53 969
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot	0
Muut rahoitustuotot	0
Korkokulut	0
Muut rahoituskulut	0
Vuosikate	-53 969
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poisto	0
Arvonalentumiset	0
Tilikauden tulos	-53 969

Esimerkki 2:

Esitä Henkilöstömenojen välilehdellä kuvakaappaus SAP-raportista, jossa näkyvät tuloslaskelmassa esitettävät henkilöstömenot ja linkit perusteltu summa Excelissä siihen soluun, jossa se esitetään TULOSLASKELMA välilehdellä.

Laskentamenetelmän kuvaus

Eriytetyn toiminnan henkilöstömenot:

Eriytetyn toiminnan henkilöstömenot kirjataan tulosityksikölle XXXXXX. Henkilöstömenojen jakautuminen eriytettyyn toimintaan ja muuhun toimintaan on tehty arviona käytetystä työajasta. Työajan ja henkilöstömenojen jakautuminen on esitetty taulukossa 1.

Eriytetyn toiminnan henkilöstömenoista esitetään 42% tulosityksikön XXXXXX henkilöstömenoista:

Työajan jakautuminen eriytetyn toiminnan ja yksikön muun toiminnan välille perustuu työntekijäkohtaiseen arvioon työajan jakautumisesta. Työajan jakautuminen on e

Taulukko 1						
Työnimike	Osuus henkilöstökustannuksista	Osuus eriyttävälle toiminnalle	Osuus muulle toiminnalle	Eriytettävän toiminnan palkat ja palkkiot	Eriytettävän toiminnan eläkekulut	Eriytettävän toiminnan muut henkilösivukulut
Päällikkö X	20 %	10 %	90 %	-3 758	-655	-145
Työntekijät y	80 %	50 %	50 %	-75 151	-13 106	-2 894
Yhteensä				-78 908	-13 762	-3 038
Eriytettävälle toiminnalle kohdistuva %-osuus henkilöstömenoista:			42 %			

Tuloslaskelma - peruskaupunki

	Tulosyksikkö XXXXXX	
		Ravintola X
		Tot. 20xx 1-12
Tuloslaskelma		EUR
Toimintatuotot		24 312
Myyntituotot		5 800
Tuet ja avustukset		18 500
Muut toimintatuotot		12
Toimintakulut		-725 643
Henkilöstökulut		-227 877
Palkat ja palkkiot		-187 877
Henkilösivukulut		-40 000
Eläkekulut		-32 766
Muut henkilösivukulut		-7 234
Palvelujen ostot		-173 598
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-6 433
Avustukset		-9 500
Vuokratulut		-4 972
Muut toimintakulut		-303 263
TOIMINTAKATE		-701 331
Rahoitustuotot ja -kulut		4 647
Muut rahoitustuotot		4 819
Muut rahoituskulut		-172
VUOSIKATE		-696 684
TILIKAUDEN TULOS		-696 684
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		-696 684

xxx

Tuloslaskelma (euroa)	TP 2024	TP 2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	0	0
Maksutuotot	0	0
Tuet ja avustukset	0	0
Vuokratuotot	0	0
Muut toimintatuotot	0	0
Toimintatuotot yhteensä	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	0	0
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	0	0
Muut henkilösivukulut	0	0
Palvelujen ostot	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0
Avustukset	0	0
Vuokratulut	0	0
Muut toimintakulut	0	0
Toimintakulut yhteensä	0	0
Hallinnon ja tukipalvelujen vyörytykset	0	0
Toimintakate	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0
Korkokulut	0	0
Muut rahoituskulut	0	0
Vuosikate	0	0
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0
Arvonalentumiset	0	0
Tilikauden tulos	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0

Päiväys ja laskelman laatija:

Eriytetyn toiminnan kuvaus:

Tällä välilehdellä annetaan sanallinen kuvaus toiminnasta, jonka tuloslaskelma esitetään TULOSLASKELMA välilehdellä. Kuvaa lyhyesti (maks. 100 sanaa), mitä palvelua myydään ja kuka on asiakas.

Toimintatulot

Erittele erikseen eriytettävälle toiminnalle kohdistuvat myyntitulot ja mahdolliset muut tulolajeittain.

Laskentamenetelmän kuvaus

Laskentakaavat, raportit, tulosityksiköt

Valmistus omaan käyttöön

Laskentamenetelmän kuvaus

Laskentakaavat, raportit, kustannuspaikat

Henkilöstömenot

Laskentamenetelmän kuvaus

Laskentakaavat, raportit, kustannuspaikat

Palvelujen ostot

Laskentamenetelmän kuvaus

Laskentakaavat, raportit, kustannuspaikat

Aine- ja tarvikekustannukset

Laskentamenetelmän kuvaus

Laskentakaavat, raportit, kustannuspaikat

Avustukset

Laskentamenetelmän kuvaus

Laskentakaavat, raportit, kustannuspaikat

Vuokrat

Laskentamenetelmän kuvaus

Laskentakaavat, raportit, kustannuspaikat

Muut menot

Laskentamenetelmän kuvaus

Laskentakaavat, raportit, kustannuspaikat

Hallinnon ja tukipalvelujen vyörytykset

Laskentamenetelmän kuvaus

Laskentakaavat, raportit, kustannuspaikat

Rahoitustuotot ja -kulut

Laskentamenetelmän kuvaus

Laskentakaavat, raportit, kustannuspaikat

Poistot

Laskentamenetelmän kuvaus

Laskentakaavat, raportit, kustannuspaikat